

SYMPOSIUM JONGERENPLATFORM GOED BEZOCHT

“Discussie moet over de problemen gaan, niet over de maatregelen”

Het tweede symposium dat het jongerenplatform van de NVA organiseerde, is goed bezocht. Blijkbaar was het thema ‘Stad (z)onder water’ boeiend genoeg voor een 70-tal jongeren om ook op een vrijdagmiddag (15 april) in de universiteit van Utrecht te luisteren en mee te werken aan de toekomst van het stedelijk waterbeheer. Want behalve sprekers mochten de jongeren in workshops hun eigen, frisse ideeën verwerken in oplossingen voor de waterproblemen van de moderne stad.

Bart van den Hurk van het KNMI opende het programma met een betoog over de klimaatverandering en de onzekerheden die op dat gebied meespelen. Zo zorgde de mens ervoor dat de laatste 150 jaar de hoeveelheid koolstofdioxide in de atmosfeer met 30 procent steeg. Ook de temperatuur steeg in die periode meer dan volgens de natuurlijke variabiliteit. Maar wat dat betekent voor bijvoorbeeld de hoeveelheid neerslag is niet helemaal duidelijk. Zo is volgens Van den Hurk nog geen trend te zien in de hoeveelheid neerslag tussen 1946 en 2003. Dat geldt ook voor de hoeveelheden extreme neerslag. Door die onzekerheden is het moeilijk een model op te zetten dat met accurate voorspellingen komt. Daartoe worden meerdere modellen gebruikt, die gevoed worden met verschillende emissiescenario's. Het lijkt er vooralsnog op dat in Nederland in de toekomst iets meer neerslag zal vallen, in de zomer echter minder. Maar de regen die dan valt, valt wel in kortere tijd. Dat kan problemen geven voor het stedelijk waterbeheer.

Daar ligt een taak voor de toekomstige waterbeheerders: met minimale maatschappelijke kosten het waterbeheer optimaliseren en een maximale flexibiliteit geven.

Govert Geldof van Tauw gaf aan hoe het stedelijk waterbeheer er over vijf jaar kan uitzien. Het water komt van vier kanten op de stad af: als neerslag, stijgend grondwater, hogere rivierafvoeren en de stijgende zeespiegel. Omdat dat allemaal geleidelijk gaat en het over beslissingen gaat die lang doorwerken, hebben de bestuurders moeite met deze wateropgave. “Bestuurders zijn er niet voor toekomstige problemen, maar voor het hier en nu”, aldus Geldof.

Om de wateropgave te kunnen oplossen is meer kennis nodig over de klimaatverandering en de gevolgen van de Kaderrichtlijn Water. Ook moeten de meest extreme scenario's volgens Geldof serieus worden genomen. Op stedelijke schaal moet meer ruimte voor water worden gecreëerd. Dat is een moeilijke opgave. De zaken worden er niet

makkelijker op, omdat de interactie tussen deskundigen niet optimaal is, zo liet Geldof weten. Het waterbeheer over vijf jaar zou ‘adaptief’ moeten zijn: aan te passen aan de omstandigheden én de wensen van de burger, die meer betrokken zou moeten worden.

Niet alleen rond veranderingen in het klimaat bestaat onzekerheid, volgens Fons Nelen van Nelen & Schuurmans Consultants. Ook bij het stedelijk waterbeheer ontbreekt (nog) veel kennis. Wat zijn bijvoorbeeld doelmatige maatregelen? De doelen en eisen veranderen, net als het acceptatieniveau van burgers. Over de huidige situatie ontbreekt ook nog veel kennis. Het streven naar een integrale oplossing is volgens Nelen sowieso niet haalbaar: volgens hem moet de aandacht zich juist richten op de verschillende aspecten.

Een mooi voorbeeld volgens Nelen is het rioolstelsel. In eerste instantie werd al het regenwater ook meegevoerd. Later werd een gescheiden stelsel ingevoerd en daarna weer een verbeterd gescheiden stelsel. Deze ‘verbetering’ heeft veel geld gekost, maar het uiteindelijke resultaat vindt hij niet duidelijk. De discussie spitst zich volgens Nelen dan ook teveel toe op de maatregelen en niet op de onderliggende problemen. Dat moet omgekeerd zijn, meent hij.

In de daarna volgende workshops werd in kleinere groepen gekeken naar (oplossingen voor) problemen met water in de stad. Of alle aangedragen oplossingen bruikbaar zijn is niet zeker, maar het gaf de jongeren wel een voorproefje van de problemen waarmee ze later in de praktijk geconfronteerd kunnen worden.

Dagvoorzitter Cor Roos van de NVA kondigde de komst van een scriptieprijs aan. Hoewel het bestuur van de NVA de prijs nog moet goedkeuren, nodigde hij de aanwezige studenten alvast uit hun scriptie in te sturen.

De laatste spreker was Sybe Schaap, voorzitter van de Unie van Waterschappen. Hij gaf aan dat het waterschap verandert van een naar binnen gerichte technocratische organisatie naar een veel meer naar buiten gerichte organisatie, waar efficiënter wordt gewerkt. Ook het besef dat water niet ophoudt bij de grenzen van het waterschap en zelfs de landsgrenzen is doorgedrongen. De waterschappen staan nog voor een heleboel uitdagingen. De inbreng van jonge waterprofessionals is dan ook onontbeerlijk, volgens Schaap. ☛

